

ПРЕС КЛИПИНГ

4. март 2013.

НАСЛОВИ

Одржавање путева: На друму глава у торби (стр. 2)

На бироу 19 милиона Европљана (стр. 3)

"Грађевинци" не чују најбоље (стр. 5)

"Југопревоз" завршио као старо гвожђе (стр. 6)

И даље тражимо купца за Железару у Смедереву (стр. 7)

Без странаца нема дугорочног решења за железару (стр. 9)

Одржавање путева: На друму глава у торби

АУТОР: Т. СПАЛЕВИЋ

Путари траже од Владе да се обезбеде додатна средства за одржавање. Новац којим се располаже није довољан ни за најелементарније обавезе

УДРУЖЕЊЕ послодаваца путне привреде "Путар" упозорило је Владу Србије да ће, уколико се не обезбеди додатни новац за одржавање саобраћајница, бити присиљени да као извођачи радова колективно одбију одговорност, која је прописана законима о јавним путевима, безбедности саобраћаја и полицији. За адекватно одржавање путне мреже потребно је 42 милијарде динара, а "Путеви Србије" располажу у овој години са свега око девет милијарди. За тај новац биће ангажована трећина запослених у путној привреди, што значи отпуштање око 10.000 радника.

У писму адресираном на Министарство саобраћаја, путари упозоравају да ће доћи до потпуног урушавања мреже државних саобраћајница. Стручне анализе показују да је између 70 и 80 одсто путева већ у лошем стању, што захтева озбиљне радове - ојачање, рехабилитације и реконструкције. Примера ради, 2006. године је за одржавање путева потрошено више од 277 милиона евра. Тај износ се наредних година драстично смањивао па је тако лане за одржавање било издвојено нешто више од 140 милиона евра, док је за ову годину, прерачунато у евре, планирано 84,8 милиона.

- Новац којим располажу "Путеви" у овој години није довољан да испунимо ни најелементарније обавезе, као што су постављање саобраћајне сигнализације, одводњавање, крпљење рупа, чиме ће бити директно угрожена безбедност саобраћаја - наводи се у писму. - Трошкови одржавања увећаваће се геометријском прогресијом у наредном периоду, ако се неопходна средства не обезбеде већ у овој години.

Представници путарских фирми решење виде у повећању путарине и износа који се из акцизе на гориво издваја за путеве.

- Из акцизе се сада, кроз субвенције за путеве, издваја свега три одсто - наводе путари. - Могуће је и реално обезбедити неопходних 42 милијарде динара ако се из акцизе издвоји 25 одсто, што је само 8,5 одсто малопродајне цене горива. У земљама у окружењу и Европи издваја се за одржавање путева од 18 до чак 60 одсто из цене горива. Такође, цена путарине се није мењала у последњих пет година и са повећањем од 20 одсто обезбедила би се додатна средства, која би се вратила у путеве на прави начин.

Иницијатива за повећање путарине није прошла ни Управни одбор "Путева Србије" нити се као решење прихвата у Министарству саобраћаја. Иначе, према важећим законима, предвиђена је кривична одговорност свих који учествују у одржавању путева, од инвеститора до извођача. У предузећима за

путеве запослено је око 15.000 радника, а са добављачима реч је о 50.000 запослених у привреди Србије.

ПРВО РАЧУН, ПА ПАРЕ

- НЕ можемо да се фрљамо милијардама, као да су кликери - каже за "Новости" Милан Вујанић, професор Саобраћајног факултета.

- Немам ништа против да се за одржавање путне мреже издвоји више новца, али само ако путари образложе план по свакој ставци, да знамо тачно где сваки динар одлази, нека нас убеди аргументима. Путеви су најскупљи објекти које држава има и наравно да је потребно адекватно одржавање, али до сада то није било транспарентно. Без рачуна, који је јасан, нисам спреман да верујем на реч. Рецимо, баш ме занима колико се наплаћује квадратни метар асфалта? Или, колико траје то што је урађено?

Када се новац расподели по километрима, Вујанић каже да је за одржавање ове године издвојен исти износ као лане. Јер, у надлежности "Путева Србије" прошле године је било 16.000 километара, а ове 10.000 јер је остатак пребачен у надлежност локалних самоуправа. Што се поскупљења путарине тиче, професор Вујанић наводи да се цена дуго није мењала и да је повећање од 20 одсто реалан захтев, али наше платежне могућности не прате европске.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:422503-Na-birou-19-miliona-Evropljana>

На бироу 19 милиона Европљана

АУТОР: М. Л. ЈАНКОВИЋ

Повећан број незапослених у свету, а на старом континенту суочавају се са рекордном незапосленошћу. У Грчкој 60 одсто младих без радног места, следи Шпанија

БЕЗ радне књижице све је више људи у свету. Број незапослених се у прошлој години повећао за четири милиона, наводи се у последњем извештају Међународне организације за рад, а очекује се да ће и даље расти. Недостатак посла горући је проблем и у еврозони, јер је незапосленост на рекордном нивоу од 11,9 одсто.

У протеклој години без радног места је било шест одсто светске радне снаге, што је око 197 милиона људи. Извештај "Глобални трендови запошљавања 2013" Међународне организације за рад открива и то да дугорочна незапосленост постаје растући проблем, јер трећина на бироу чека дуже од годину дана. Од укупног броја људи који су у потрази за радном књижицом, младих је чак 74 милиона.

- По броју незапослених, у Европи предњачи Шпанија, где не ради више од 26 одсто популације - каже генерални директор Међународне организације за рад Гај Рајдер. - У штрајкачкој Грчкој, без посла је једна од четири особе. Незапосленост је горући проблем у читавој еврозони- на рекордном је нивоу од 11,7 одсто.

Генерални директор Међународне организације за рад Рајдер каже да несигурност појачава контроверзна политика еврозоне, као и фискална политика у Сједињеним Државама.

У Европи је без посла око 19 милиона људи, говоре подаци Европског завода за статистику, Евростата. Најниже стопе бележе Аустрија, 4,9 одсто, и Немачка и Луксембург - по 5,3 одсто. Земље које су, попут Немачке, Аустрије и Швајцарске, задржале праксу шегртовања и курсеве усмереног обазовања, могу да се похвале најнижим степеном незапослености међу младима.

STOPA NEZAPOSLENOSTI U EVROPI	
Belgija	7,4
Francuska	10,6
Italija	11,7
Španija	26,2
Mađarska	11,1
Rumunija	6,6
Finska	7,9

Недостатак радног места у еврозони највише погађа младе до 25 година, којих је у јануару незапослено било 24,2 одсто, у односу на 21,9 одсто у исто време прошле године. У Грчкој скоро 60 одсто омладине ништа не ради, у Шпанији 55 одсто, а у Италији 38,7 одсто.

Четвртина од четири милиона нових незапослених потиче из индустријски развијених земаља, али ситуација је лоша и у појединим деловима света у развоју, углавном у источној и јужној Азији и подсахарској Африци.

Проблем је и психолошке природе, будући да се 39 милиона незапослених, изневерених нада, повукло са тржишта рада.

ТАЛАС ОТКАЗА

И АМЕРИЧКИ произвођачи спремају се да враћају радне књижице запосленима у својим фирмама по Европи. Произвођач тешке машинерије "Катерпилар" планира да укине 1.400 радних места у фабрици у Белгији, која је једно од највећих постројења те компаније у Европи. Биће отпуштено 1.100 радника у фабрици и 300 запослених из канцеларија.

Чак и "Америкен експрес" мора да отпушта. До краја ове године надлежни су најавили отказе за 5.400 људи од укупно 63.500 запослених. Већина отказа догодиће се у путничком пословању.

"Грађевинци" не чују најбоље

АУТОР: З. Радовић

Запослене Београђане муче здравствене тегове од високог крвног притиска до проблема са дисањем. Радници у администрацији значајно смањили пушење од почетка примене новог закона

БЕОГРАЂАНИМА који су у радном односу најчешће су у картону уписане болести система за дисање, крвотока и мишићно-коштаног система. Према подацима Градског завода за јавно здравље, велики број радника има проблема и са жлездама са унутрашњим лучењем, болестима мокраћно-полног система, а на листи првих пет дијагноза су и душевни поремећаји.

Грађевински радници имају проблема са оштећењем слуха, док запослени у администрацији често оболевају од поремећаја метаболизма, али и реуматских обољења и оштећења вида, због рада на рачунару. Код више од 80 одсто грађевинских радника потврђен је повишени холестерол, а веома је заступљено и оштећење слуха, нарочито код радника који су ангажовани на изградњи и уређењу саобраћајница.

- Висок крвни притисак и неадекватна исхрана нису само последица лоше бриге за здравље, већ пре свега немаштине, нередовних плата и сталне борбе за преживљавање - сматра др Трифко Брењо, начелник Службе медицине рада ДЗ "Савски венац".- Грађевинци често иду на терен и неправилно се хране. Пошто раде физичке послове, сматрају да морају да једу тешку и масну храну, а конзумирају и превише газираних пића и доста алкохола. Службеници и остали запослени који радно време проводе испред рачунара имају све предиспозиције за гојазност и проблеме са крвотоком, јер многи потпуно занемарују физичку активност. Осам сати седе на послу, онда дођу кући и "листају" канале и леже, а пре тога обилно ручају. Човек је по природи створен да буде физички активан и требало би да користимо максимално све предности технологије, али не смемо занемарити кретање и вежбе.

СТРЕС НИКОГ НЕ ШТЕДИ ДОКТОРКА Милица Прелевић, начелник Службе за здравствену заштиту радника ДЗ "Др Симо Милошевић" у Земуну, каже да је осим обољења коштано-зглобног система и кардиоваскуларних обољења, заједничка тегоба свих радника - нагомилани стрес. - Друштво нема изграђене здраве навике у исхрани, па једемо много слану храну, а оброци су нам преобилни - напомиње докторка. - Обољење јетре, такође није ретко, а најчешћи узрок је масна храна. Код оних који раде на отвореном честа је опструктивна болест плућа и астма.

У службама медицине рада кажу да су приметили да су, после усвајања Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, многи у администрацији престали са овом лошом навиком, док је код физичких радника који раде на отвореном и даље веома велики проценат пушача.

Лекарски прегледи обавезни су за све кандидате који желе да се запосле за високоризична занимања. Службе медицине рада праве анализу здравственог стања за све фирме које су склопиле уговор са њима и обавештавају их која су најчешћа обољења и које мере треба да предузму, како би радна места

била безбеднија. Самим тим, послодавац има здравију радну снагу, мање повреда и професионалних болести и ређе изостајања са посла.

ПОВРЕДЕ ЗБОГ НЕПОШТОВАЊА ПРАВИЛА

РАДНИЦИ на градилиштима и даље страдају због непоштовања правила. Још не можемо да се отргнемо примитивизму и наши грађевинари су и даље слабо заштићени - сматра др Трифко Брењо. - Много је мање оних који долазе код лекара због болести и старости, углавном се јављају због повреда. Нисам сигуран ни да се у приватним домовима здравља раде ваљани и детаљни прегледи ко сме да ради на скели и на висини

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/370497/Jugoprevoz-iz-Jagodine-zavrshio-kao-staro-gvozdje>

НЕСЛАВАН КРАЈ НЕКАДАШЊЕГ САОБРАЋАЈНОГ ГИГАНТА

„Југопревоз“ из Јагодине завршио као старо гвожђе

АУТОРКА: Анита Ђукић

Имовина јагодинског „Југопревоза“, некадашњег саобраћајног гиганта, продата је из стечаја предузећу „Отпад промет“ из Коцељеве. Међу имовином која је продата за 12 милиона динара била су и 43 стара аутобуса, потврдила је повереник стечајног управника Снежана Димитријевић. Мали акционари тврде да је држава крива за пропаст овог предузећа.

- Држава је наместила да дође до потпуног уништења „Југопревоза“, због дугогодишњих спорова фирма је готово увек била у блокади, није могла самостално да функционише и на крају је „Југопревоз“ отеран у стечај како би могао да се распарча. Аутобуси су завршили код приватника, новац у касама које нису припадале

„Југопревозу“ - прича члан Стечајног одбора Саша Манџукић.

Уз аутобусе, „који су били нерегистровани и углавном некомплетни“, продата је и опрема, инвентар, алати и залихе резервних делова. Почетна цена била је 5.016.900 динара. Надметање је одржано по огласу Агенција за приватизацију од 26. јануара.

- Агенција за приватизацију је наводно написала да „Југопревоз“ има 67 аутобуса, продата су 43, нико не зна где је разлика. Не знамо где су делови у вредности од шест милиона динара за шта постоји записник у полицији. Некада је „Југопревоз“ запошљавао 832 радника, имали смо испоставе по целој Југославији. Годишње смо давали 20 станова радницима. Пословођа је имао 1.000 марака плату, а

директор 3.500 марака. Држава и појединци су довели до пропасти, али у договору. Мали акционари, њих 419, од “Југопревоза” потражују 360.000.000 динара за неисплаћене личне дохотке, уплату пензионог доприноса, регрес, отпремнине - објашњава председник малих акционара Милован Симић.

Симић је додао да су мали акционари у септембру, преко правног заступника, поднели тужбу Европском суду у Стразбуру за наплату дуга.

“Југопревоз” је био једно од највећих предузећа у свој бранши у Србији и бившој Југославији. Жирорачун предузећа је блокиран 2004, а 2009. је проглашен стечај. Предузеће је било шест пута на продаји, седми пут оглас је повучен по Закону о реституцији, а евентуални будући наследници имају право да се јаве до 6. октобра ове године.

На протеклим аукцијама продати су Аутобуска станица и објект Туристичке агенције Караван, а надметање је обустављено када је била оглашена продаја дирекције, ауто-базе и ремонтног центра, објекти управне зграде И, ИИ и ИИИ, укупне површине 1.500 квадратних метара...

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/370396/I-dalje-trazimo-kupca-za-Zelezaru-u-Smederevu>

МЛАЋАН ДИНКИЋ ИМА НАДЕ

И даље тражимо купца за Железару у Смедереву

АУТОРКА: Гордана Булатовић |

Паљење високе пећи Железаре Смедерево отвара се шанса да се у будућности нађе партнер за ову компанију. Не можемо да дозволимо да челичана предстане да ради, јер тако умире читав један град. С друге стране, ако Железара ради, бруто друштвени производ Србије расте за пет одсто, каже за “Блиц” министар финансија и привреде Млађан Динкић.

План је да од априла једна висока пећ почне да ради. Раније је било говора да је за то потребно дуже време?

- Радиће се интензивно. План за покретање производње у Железари прихваћен је од људи који воде ову земљу. Већ од сутра почиње да се ради на томе да се пећ покрене. Идеја је да се један део средстава која Железара има у готовом новцу и који је остао од продаје производа још док је она радила, сада уложи у обртна средства. Пословодство је добило налог да одмах крене у преговоре са свим добављачима како би добили што боље услове за повлаћење нових сировина. Пре свега, да се оне плаћају на одложено, односно финансирају приходима од продаје готових производа. Коначно, и држава је спремна да за недостајућа средства пружи гаранцију Фонда за развој, како би комерцијалне банке могле да кредитирају набавку обртних средстава.

Предвиђено је да у Железари ради 5.300 људи. То је више него што их има данас?

- Биће ангажовано још 250 нових радника. Они су технолошки неопходни како би се пећ што пре упалила.

Колико ће коштати паљење високе пећи?

- Највише би коштало да један град умре. Наше рачунице су да, ако Железара ради, то кошта 165 милиона долара, а ако не ради и само се исплаћују накнаде радницима на принудним одморима, имамо трошак од 145 милиона долара. Овако ћемо имати бар неке екстерне ефекте јер ће покретање ове производње утицати и на друге привредне гране. Такође и бруто друштвени производ ће нам, уколико челичана крене да функционише, бити већи за око пет одсто.

Планирате и одређене уштеде?

- Покушаћемо да максимално оптимизујемо трошкове, посебно оне за набавку енергената, али смо и синдикатима предложили да радницима, током ове године, плате буду умањене на 80 одсто онога што су добијали на принудним одморима. Један од репрезентативних синдиката је већ дао сагласност за то, од осталих још чекамо изјашњење.

Рачуница, ипак, каже да ће Железара производити губитке?

- Ова производња тренутно не може да производи добитак. Ми тренутно калкулишемо са ограниченим губитком од око 20 милиона долара. Ништа боље није ни у свету. Када би данас глобално индустрија челика била руковођена тиме да ли челичане производе добитак или губитак, нико не би производио челик јер све послују са губитком.

Ових дана било је прича и о улагању у нове производне програме, попут прављења лимова које користи "Фијат"?

- Све то јесте нешто о чему се размишља, али је важно да направимо први корак. Касније ћемо радити на томе да се инвестира у линије које би омогућиле и профитабилније програме. Бели лимови јесу профитабилни, али мора се мислити о проширењу.

Све то планирате без идеје о потенцијалном стратешком партнеру?

- Одлучили смо се да, ако у наредном периоду дође било ко од озбиљнијих светских компанија и изрази жељу да уђе у стратешко партнерство, власништво или било који облик пословно-техничке кооперације, уђемо са њима у разговоре без много формалности и тендера.

Приликом разговора са синдикатима поменули сте да су се, у међувремену, јавиле неке компаније?

- Добио смо неколико понуда за техничку и пословну кооперацију. Интерес су показали италијански „Дуферко“, „Доњецкстил“ и компанија Рината Ахметова из Украјине, а председник Николић ме је обавестио и о заинтересованости једне руске фирме.

И странци да помогну

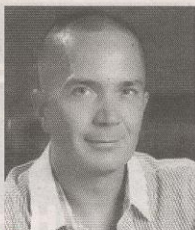
Током представљања плана за наставак производње у Смедереву, позвали сте „Србијагас“, ЕПС, али и „Мессер Техногас“ да умање цену за Железару. Јасно је да то тражите од државних компанија, али зашто и од приватне компаније?

- „Мессер Техногас“ јесте страна компанија, али ако жели да задржи и овог клијента, мора да покуша да умањи цену својих испорука.

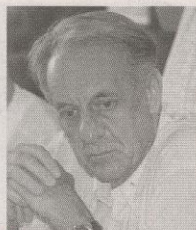
Bez stranaca nema dugoročnog rešenja za Železaru

Rešenje za Železaru Smederevo koje je Mladan Dinkić, ministar finansija i privrede, detaljno objasnio u jučerašnjem intervjuu za „Blic“ nije dugoročno dobar potez, tvrde ekonomisti. Odluka države da sama pokrene proizvodnju u nekadašnjem gigantu je, kako kažu, ishitrena i doneta kako bi se očuvao socijalni mir.

Država je preuzela na sebe sve obaveze, ali ide putem koji se čini nepromišljen. Održavanje Železare u životu radi socijalnog mira je skupo, jeftinija je ako ne radi. Ako počne da radi, a nema kome da proda taj čelik, imaćemo četiri puta veći trošak. U najboljem

Marko Carić

Mahmud Bušatlija

slučaju, i kad bi naša kupca za čelik, na svakoj prodatoj toni će gubiti oko 120 dolara - kaže za „Blic“ ekonomista Mahmud Bušatlija.

Naš sagovornik tvrdi da je

problematično i obećanje da se pokretanje Železare finansira iz budžeta.

- Ne znam gde država za to da nađe pare jer su to sredstva mimo onoga što je predviđeno

za ovu godinu. Uz to, samo ove godine smo se zadužili oko 2,5 milijardi evra, a javni dug je davno prešao zakonski limit od 45 odsto, i dostigao oko 65 odsto BDP. A sve i kad bismo imali pare da ulažemo u Železaru, i ako Dinkić misli da proizvodi limove za „Fijat“, treba bar dve godine da se takav pogon napravi - kaže Bušatlija.

Prof. Marko Carić s novosadskog Fakulteta za ekonomiju i inženjerski menadžment kaže da je ulazak države u smederevsku železaru kratkoročno dobar, s obzirom na alternativu, ali da je jedino pravo i potpuno rešenje dolazak stranog investitora.

- Treba pomoći kompanijama koje imaju određeni potencijal, a nalaze se u teškoćama, ali bez strateškog partnera tu nema boljitka na duže staze. Država bi trebalo da omogući bolji poslovni ambijent i podstičaje za potencijalnog ulagača. U tom smislu je dobra najava ministra Dinkića da će svim zainteresovanim za strateško partnerstvo vrata biti otvorena bez ikakvih tendera i formalnosti - objašnjava Carić.

Direktor Centra za slobodno tržište Miroslav Prokopijević takođe kritikuje Dinkićevo rešenje.

- Ulazak države u Železaru je loš potez koji će nas ko-

štati mnogo više nego što bi iznosio potencijalni gubitak. To smo radili 50 godina i nije dalo rezultate, pa neće dati ni sada. Proizvodnja se održava iz socijalnih razloga, a nema šanse da neko tu firmu kupi u dogleđno vreme - smatra Prokopijević.

Prema njegovim rečima, najbolje rešenje je da se Železara zatvori.

- Tu su troškovi preveliki i, nažalost, najbolje je da se fabrika zatvori kao što je to učinjeno u Slovačkoj, Poljskoj, Nemačkoj... I to je bolje nego davati 160 miliona dolara mesečno za njeno održavanje - ocenjuje ovaj ekonomista. [M. K.]